

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

**07-06-72S**

| <b>СИЛАБУС</b>  | <b>SYLLABUS</b>  |  |
|---|--|--|
| Розвиток креативності   | Creativity development   |  |
| Шифр за ОП  | ФП 22.2  | Code in Degree Programme   |
| Освітній рівень:<br><b>бакалаврський (перший)</b>                       | Level of Education:<br><b>bachelor (first)</b>                           |  |
| Галузь знань:<br><b>«Соціальні і поведінкові<br/>науки»</b>             | 05   | Field of knowledge:<br><b>«Social and behavioral<br/>sciences»</b> |
| Спеціальність:<br><b>Економіка</b>                                      | 051  | Field of Study:<br><b>«Economics»</b>                              |
| Освітня програма:<br><b>Управління персоналом і<br/>економіка праці</b> | Degree Programme:<br><b>Personnel management and labor<br/>economics</b> |  |

РІВНЕ -2024

Силабус навчальної дисципліни «Розвиток креативності» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою

«Управління персоналом і економіка праці» спеціальності 051 «Економіка». Рівне. НУВГП. 2024. 10 ст.

Розробник силабусу: Судук О.Ю., к.с.г.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування

ОПП на сайті університету:

«Управління персоналом та економіка праці»

<https://ep3.nuwm.edu.ua/26640/>

Силабус схвалений на засіданні кафедри менеджменту та публічного врядування

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 року

Завідувача кафедри: д-р. держ. управл. Тихончук Л.Х.

Керівник (гарант) освітньої програми: к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва Юрчик Г.М.

Силабус схвалений науково-методичною радою з якості ННІЕМ


Протокол № 1 від «24» вересня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: д-р. економ. наук, професор Ковшун Н.Е.

© Судук О.Ю., 2024

© НУВГП, 2024

| <b>ПРОГРАМА «РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ»</b> |  |
|---|--|
| <b>ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*</b>             |  |
| Ступінь вищої освіти                    | Бакалавр   |
| Освітня програма                        | «Управління персоналом і економіка праці»  |
| Спеціальність                           | 051 «Економіка»  |
| Рік навчання, семестр                   | 4 рік навчання, 8 семестр (денна форма)<br>5 рік навчання, 10 семестр (заочна форма) |
| Кількість кредитів                      | 4  |
| Лекції:                                 | денна – 22 год., заочна – 6 год.   |
| Практичні заняття:                      | денна – 20 год., заочна – 6 год.   |
| Самостійна робота:                      | денна – 78 год., заочна – 108 год.   |
| Курсова робота:                         | Ні   |
| Форма навчання                          | денна/заочна   |

|   |  |
|---|--|
| Форма підсумкового контролю   | Залік  |
| Мова викладання   | українська   |
| <b>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*</b>  |  |
| <b>ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА</b>  |  |
|  | Судук Олена Юріївна, к.с.г.н., доцент кафедри менеджменту  |
| Вікіситет   | <a href="http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Судук_Олена_Юріївна">http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Судук_Олена_Юріївна</a>        |
| ORCID   | <a href="https://orcid.org/0000-0002-4620-4389">https://orcid.org/0000-0002-4620-4389</a>  |
| Як комунікувати   | <a href="mailto:o.y.suduk@nuwm.edu.ua">o.y.suduk@nuwm.edu.ua</a><br>Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE |

|  |
|--|
| <b>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ</b>   |
| <b>Мета та завдання</b>  |
| <p>Освітня компонента «Розвиток креативності» спрямована на вивчення основ креативності в професійній діяльності та житті і передбачає формування у студентів креативного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до вирішення завдань у сфері майбутньої професійної діяльності. Студенти отримають змогу на теоретичному та практичному рівні розпочати формування знань про креативну діяльність.</p> <p>Метою вивчення дисципліни є формування цілісного уявлення про креативність як структурного елемента професійності, усвідомлення необхідності застосування креативних знань, умінь і навичок у професійній діяльності, набуття навиків організувати власну справу та діяльність організації для розв'язання творчих та конструкторських завдань, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність, реалізувати виконавчі, комунікативні, дослідницькі виробничі функції з позиції лідерства та креативності.</p> |
| <b>Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle</b>  |
| <a href="https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4232">https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4232</a>  |
| <b>ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ</b>   |
| Дисципліни, що передують вивченню дисципліни: «Підприємницька діяльність», «Маркетинг», «Організація власного бізнесу».  |
| <b>КОМПЕТЕНТНОСТІ</b>  |

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорії та методів економічної науки.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

СК20. Здатність сегментувати, аналізувати ринок праці, застосовувати інструменти його регулювання; навички формування, розвитку та ефективного використання трудового потенціалу.

### **ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)**

ПРН-15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН-16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН-21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

ПРН-23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

### **СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**

#### **ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**

*Змістовий модуль №1. Концептуальні основи розвитку креативності*

#### **Тема 1. Сутність та структура креативності**

Історія, теорія та філософія креативності. Предмет дисципліни. Поняття «креативність». Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі). Схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн). Структура креативності: інтелектуальні, мотиваційні, емоційні компоненти креативності, несвідомий компонент креативного процесу. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж.Гілфорда. Теорія креативності Е.П.Торренса. Концепція М.Волаха і Н.Когана. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності).

#### **Тема 2. Психологічні засади креативності**

Психологія творчої діяльності. Знання про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон). Психологічні характеристики творчого процесу. Непізнане і творчість. Інтуїція. Творчість і емоції. Творчий стан. Креативність як інтегральна творча властивість. Від творчих здатностей до творчих особистостей (креатив). Генезис обдарованості. Талант. Природній і цілеспрямований розвиток творчого потенціалу.

#### **Тема 3. Креативність як творчий процес**

Креативність як здатності до творчості з використанням методів і технік генерації креативних ідей. Методи розвитку уяви. Метафоричність як показник креативності. Системний підхід – як засіб розвитку пізнавально-творчих здібностей.

#### **Тема 4. Формування креативної особистості**

Методи активізації і розвитку власного креативного потенціалу та креативного потенціалу інноваційних команд. Розвиток пізнавальних здібностей. Діагностика розвитку рівня пізнавально-творчих здібностей. Учимося ставити запитання. Діагностика системного мислення. Розвиток

системного мислення. Через логіку – до уяви. Форми виявлення, способи розвитку і використання творчого потенціалу особистості. Психологія творчості – загадка функції уяви.

*Змістовний модуль №2. Креативна компетентність як складова професійної майстерності*

**Тема 5. Контекст креативного вирішення проблем**

Типи і техніки креативного мислення. Дивергентне та конвергентне мислення, інструментарій креативності для нестандартного вирішення проблем організації. Асоціативне мислення.

**Тема 6. Інструментарій генерації ідей**

Що таке генерація ідей. Джерела виникнення ідей. Як генерувати ідею? Перепони на шляху генерації ідей. Методи генерації ідей. Мозковий штурм. Метод фокальних об'єктів. Метод синектики. Метод номінальної групи. Організаційно-дієва гра. Морфологічний аналіз

**Тема 7. Дизайн-мислення**

Основні підходи до вирішення проблем. Типи проблем. Візуалізація. Мислення правої півкулі мозку. Шлях до інновацій. Складові підготовленого мислення. Суть і основні поняття дизайн-мислення. Покрокова схема застосування дизайн-мислення. Розвиток здатності до емпатії. Креативність – шлях до інновацій.

**Тема 8. Креативне лідерство**

Здатність розробляти нестандартні та обґрунтовані механізми, моделі управління креативними командами, креативними процесами та креативним середовищем в організації.

**Тема 9. Розвиток креативного суспільства**

Сутність креативного суспільства, креативної економіки, причинно-наслідкові зв'язки розвитку креативної економіки і креативного суспільства. Креативні та культурні індустрії, креативне та культурне підприємництво.

*Теми практичних занять*

1. Сутність творчого мислення. Основні теорії креативності.
2. Експрес-метод Джонсона. Тест «Свобода асоціацій».
3. Діагностика вербальної і невербальної креативності.
4. Дудлінг для творчих людей.
5. Діагностика рівня розвитку дивергентного та конвергентного мислення.
6. Методи прийняття рішень. Метод номінальних груп.
7. Групові методи генерації ідей. Мозковий штурм.
8. Система створення успішних проектів. Крайні техніки.
9. Розробка бізнес-моделі для нестандартного вирішення проблеми (розробки стартапу).
10. Практичний досвід підприємств культурних та креативних індустрій.

**Форми та методи навчання**

Активні методи навчання: робота в групах, презентації, тренінги, семінаробговорення (дискусія), ситуативні задачі та навчальні ігри, метод кейсів, моделювання професійної діяльності, проблемно-пошукові методи; метод проектного навчання; методи колективної розумової діяльності; метод застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні

**Інструменти, обладнання, програмне забезпечення**

Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали

**Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання**

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати практичні завдання, вчасно здати модульні контролі знань, самостійну роботу, приймати участь у семінарах, форумах. Студенти можуть виконувати альтернативні завдання, які забезпечуватимуть досягнення встановлених результатів навчання, за попереднім погодженням з викладачем.

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання. При оцінюванні результатів роботи враховується: повнота і якість виконання завдання (не менше 60% балів, виділених на завдання); вчасність виконання завдання (до 40% балів за завдання).

За вчасне та якісне виконання практичних завдань студент отримує обов'язкових 60 балів, а також: 20 балів – модуль №1; 20 балів – модуль №2. Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: написання наукових робіт, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можуть вибрати самостійно та погодити із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

За кожним змістовим модулем проводиться по одному модульному контролю. Модульні контролі проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 6 запитань по 1 балу (6 балів), рівень 3 – 2 запитання по 2 бали (4 бали). Усього – 20 балів.

Порядок проведення поточних і семестрових контролів та інші документи, пов'язані з організацією оцінювання та порядок подання апеляцій наведений на сторінці Навчально-наукового центру незалежного оцінювання за посиланням - <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

**Рекомендована література (основна і допоміжна)**

### Основна література:

1. Гріффітс К. Посібник із креативного мислення / пер. з англ. У. Курганової. Харків. «Ранок», 2020. 288 с.
2. Фрідман Р. Розгадка геніальності : навчальний посібник. Харків : «Лабораторія», 2023. 256 с.
3. Гейман Н. Мистецтво має значення. Бо ваша уява здатна змінити світ : навчальний посібник. Дніпро : КМ-Букс, 2021. 271 с.
4. Сергеева Л.М., Просіна О.В., Ілляхова М.В. Творчість як фактор мотивації досягнень: навчальний посібник. Біла Церква : ТОВ «Білоцерківдрук», 2023. 124 с.

### Додаткова література:

1. Методичні рекомендації до виконання практичних занять і самостійного вивчення освітньої компоненти «Розвиток креативності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Судук О. Ю. Рівне : НУВГП. 2022. 24 с.
2. Майкл Мікало. Взлом креативу / переклад О. Коробейников. Київ, 2019. 320 с.
3. Майкл Мікало. 21 спосіб мислити креативно / переклад Т. Бойко. Київ, 2021. 400 с.
4. Судук, О. Ю., Шербакова, А. С. Креативність як основа розвитку інновацій та запорука успіху при створенні та реалізації стартап-проектів. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Рівне : НУВГП. №2 (94)). 2021. с. 223-230.
5. Судук, О. Ю. Самоменеджмент як елемент формування ефективного бренду особистості. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Рівне : НУВГП. №4 (96)). 2021. с. 349-356.

### Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Іванова В., Хорощак К. Курс з креативності. URL: <https://drive.google.com/file/d/1NI7GAN3x8YmUrJmyAPElgCKAD9-78k-p/view>.
2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ. - *Цифровий репозиторій Національного університету водного господарства та природокористування*. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/27746/> (дата звернення: 08.10.2024).
3. Судук, О. Ю. (2022) *Методичні рекомендації до виконання практичних занять і самостійного вивчення освітньої компоненти «Розвиток креативності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня* [Методичне забезпечення] - *Цифровий репозиторій Національного університету водного господарства та природокористування*. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/24803>

### Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. В освітньому процесі використовують наукові досягнення викладача курсу, механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwm.edu.ua/sp>

### ПОЛІТИКА ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

### **Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)**

Навички адаптації проектних рішень до бізнесової ситуації, висловлювання та аргументування власних думок, управлінських рішень з врахуванням фактору невизначеності, креативність. Комунікативні навички (письмове, вербальне, невербальне спілкування), уміння слухати і чути, навички гнучкості та адаптованості до ситуації, проявляти вміння системного мислення, вміння розуміти своє соціальне оточення.

### **Дедлайни та перескладання**

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Відповідно до цього документа і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно з <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentnezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>. Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

### **Неформальна та інформальна освіта**

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним положенням <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами дисципліни та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

### **Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання**

До викладання курсу можуть, за згодою, долучатись представники бізнесу, що мають успішний досвід впровадження і практику застосування положень, принципів та інструментів розробки та просування інвестиційних проектів.

### **Правила академічної доброчесності**

Перед початком курсу кожному студенту доцільно ознайомитися з «Кодексом честі», розміщеним на сторінці навчальної дисципліни на платформі MOODLE та прийняти його умови. За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

### **Вимоги до відвідування**



Студенти обов'язково повинні відвідувати усі заняття, де передбачається колективна робота у мікрогрупах та проводяться презентації виконаних студентами робіт. Усі інші види робіт студент може виконувати самостійно, дотримуючись встановлених дедлайнів. У разі відсутності студента на занятті, що передбачає виконання колективної роботи, з поважної причини (підтверджується документально) студенту видається альтернативне завдання.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>. Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати смартфони, планшети та ноутбуки.

Автор  
Доцент КМПВ

Олена СУДУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та  
навчальної роботи

Валерій СОРОКА



документ підписаний КЕП  
Номер документа СИЛ №1240  
Підписувач Сорока Валерій Степанович  
Підписувач (дані КЕП):  
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100